meil rekordseisus, ulatudes 707 131-le. Lehmi selles arvus oli 480 380 ja noorkarja 28,7% üldarvust, mis osutuvat rahuldavaks. Hobuste arvus oli väike tagasiminek. Kui 1938. a. hobuste arv tõusis 9 900 hobuse võrra 209 120-lt 219 020-le, s. o. ligi 5%, siis langes see 1939. a. 218 669 hobusele, mis osutub põllumajanduse mehhaniseerimise seisukohalt ebasoovitavaks. Sigade arv tõusis 57 513 seaga 384 580-lt 442 093-le. Lammaste arv näitas 1938. a. 1%-st langust, kuid 1939. a. seevastu jälle tõusu 46 000 pea võrra, ulatudes üldarvus ümmarguselt 696 tuhandele lambale. Kanade arv tõusis ca 1,5 miljonilt 1,6 miljonile.

Põllumajandussaaduste väljaveos oli võieksport väiksem 5% eelmisest aastast, kuna aga liha ning kanamunade väljavedu tõusis, siis ületas põllumajandussaaduste väljavedu väärtuselt 1938. a. ümmarguselt 12%-ga.

Eelhinnangute alusel on põllumajanduse toodangu väärtus 1938/39. p. a. arvutatud ca 227 milj. kr-le, mis on 1937/38. p. a. suurem 11 milj. kr. Turutoodangu väärtus on aga tõusnud 109 milj. kr-lt 116 milj. kr-le. Agraarkriisiaegse madalseisuga 1932/33. a., kus põllumajanduse turutoodangu väärtus oli 59 milj. kr., on seega nüüdse toodangu hind ligi kahekordistunud.

Sissetulekute tõusule põllumajanduses on tunduvalt aidanud kaasa riikliku hinnakindlustamise poliitika ning põllumajandussaaduste monopoli alusel funktsioneeriv müügikorraldus, mis võimaldab ka siseturul hoida hindu kõrgel. Piimasaaduste ekspordi kindlustamiseks anti riigieelarve korras 1938/39. a. 1,75 milj. kr.

Kuna põllutöölise palgad, osalt põhjusel, et toodi väljast võõrast tööjõudu, vastavas proportsioonis ei tõusnud põllumajanduse rahalistele sissetulekutele, siis selle tagajärjel pidi suurenema ka põllumehe tasuvus. Põllumajanduse ostuainete hinnaindeks (1927 — 31 = 100) tõusis 1939. a. eelmise aasta 96-lt 97-le ning müügiainete indeks 82-lt 85-le, misjuures põllumajandussaaduste ostujõud paranes kolme punkti võrra, tõustes 86-lt 89-le.

Aasta lõpupoolel põllumajanduse seisukord aga hakkas halvenema. Esijoones põhjustas seda karjasööda nappus ning ostuainete hindade tõusmine. Kokkuvõtte üldtulemustes 1939. a. kohta aga seisukorra halvenemise tunnused oma mõju veel ei suuda avaldada, sest aasta esimesel poolel ning sõjaeelseil kuil olid tulemused eriti tõhusad.

## Tööstuse tõhusaid tulemusi.

Industrialiseerimise ning ratsionaliseerimise protsessi süvendamise tulemusena on Eesti tööstus arenenud järjest kiirenevas tõusuhoos. Möödunud aastal ületati peagu kõik senised saavutused nii toodangu suuruses kui ka töömahu ula-